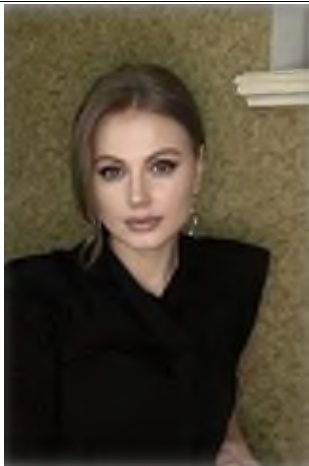

Кафедра філософії та суспільно-гуманітарних наук

КРИТИЧНЕ ТА КРЕАТИВНЕ МИСЛЕННЯ

Силабус навчальної дисципліни
на 2021/2022 навчальний рік

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Форма навчання	Денна	
Рік підготовки, семестр	1 курс, 1 семестр	
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	4 кредити/120 годин	
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль	
Мова викладання	Українська	
Формат навчальної дисципліни	Змішаний (blended)	
Викладач(і)		<p>ЗОЗУЛЬ ТАМІЛА ВОЛОДИМИРІВНА Посада: доцент кафедри філософії та суспільно-гуманітарних наук Науковий ступінь: кандидат психологічних наук E-mail: t.zozul@istu.edu.ua</p>

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Критичне та креативне мислення» є розвиток у здобувачів вищої освіти когнітивних компетенцій, вдосконалення культури мислення шляхом засвоєння основних знань із логіки, опанування навичками керування мисленнєвим процесом у процесі застосування набутих знань у практичних ситуаціях, розрізнення типів мислення та засвоєння прийомів креативного мислення.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: форми мислення, закони логіки, основи теорії аргументації, системність і комплексність мисленнєвої дії.

Результати навчання за дисципліною (РН):

РН 1. Знати сутність процесу аргументації, структуру аргументації, розрізнити емпіричну і теоретичну аргументацію, володіти способами відновлення аргументації супротивника у повному вигляді; зміст базових уявлень про креативність як здатність до творчості з використанням методів і технік генерації креативних ідей

РН 2. Володіти знаннями щодо способів розвитку і використання творчого потенціалу особистості.

РН 3. Використовувати можливості «практичного інтелекту», використовувати типологію запитань для пошуку відповідей, планувати власні дії, обирати принагідні шляхи саморозвитку, мотивувати себе до подальшого розвитку.

РН 4. Володіти теоретичними основами культури мислення, навичками керування мисленнєвим процесом, теоретичними засадами самоаналізу, прийомами планування дій, навичками розрізнення різних типів мислення, прийомами креативного мислення.

2. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: базові знання в галузі Загальної психології, Історії української культури, Історії України, Риторики, Логіки, Етики.

Постреквізити: Переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль №1. Психологічні і соціальні основи критичного та креативного мислення.

Тема 1. Психо-фізіологічні засади формування критичного мислення та креативних здібностей.

Тема 2. Мова, мислення, креативність.

Тема 3. Моделі, методи, технічні прийоми критичного мислення.

Тема 4. Принципи креативності та критичне навчання.

Змістовний модуль №2. Типи, техніки і прийоми критичного та креативного мислення

Тема 5. Креативні лідери. Стратегії саморозвитку.

Тема 6. «Практичний інтелект» у соціальній взаємодії.

Тема 7. Типи креативного мислення.

Тема 8. Техніки креативного мислення.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Арутюнов В. Х., Кирик Д. П., Мішин В. М. Логіка: навчальний посібник для економістів. — 3-тє вид., без змін. — К.: КНЕУ, 2008. — 144с.

2. Абачиев С.К., Делия В.П. Теория и практика аргументации. – М.: Едиториал УРСС, 2004.- 352 с.
3. Брокман Джон (ред.) Эта книга сделает вас умнее. Новые научные концепции эффективности мышления / Перевод с англ. – М.: АСТ, 2016. — 512 с.
4. Венцик О.В. Аналіз стану вивчення проблеми креативності та творчого потенціалу особистості. Науковий вісник. 2018. № 1. С. 14 – 24.
5. Гріффітс Кріс. Посібник із креативного мислення / пер. з англ. У. Курганової. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 288 с.
6. Гасяк О.С. Формальна логіка. Розв'язкові процедури, алгоритми, словник – довідник основних термінів і понять: Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2013.– Чернівці: ЧНУ, 2013. – 474 с.
7. Дем'янюк А., Гупаловська М., Савчук С. Креативна компонента розвитку освіти в епоху глобалізації. Передові освітні практики: Україна, Європа, Світ: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 17 листопада 2019 р.). Київ, 2019. С. 153 – 155.
8. Джозеф О'Конор, Ієн Макдермотт. Система мислення. Пошук неординарних творчих рішень / переклад Н. Сисюк. Вид-во: Наш форма. 2018. 240 с.
9. Евдокимов В.И., Олейник Т.А. Практикум по развитию критического мышления. – Х.: Торнадо, 2002. -144 с.
10. Жеребкін В.Є. Логіка: Підручник / В.Є. Жеребкін. – 8-ме видання, стереотипне. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2015. – 255 с.
11. Задніпрянець І. Технологія розвитку критичного мислення. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://chervonakalina.ucoz.com/load/tekhnologiji_navchannja/tekhnologija_rozvitku_kritichnogo_mislennja/tekhnologija_rozvitku_kritichnogo_mislennja_i_zadniprjanec/15-1-0-20.
12. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 344 с.
13. Конверський А.Є. Логіка: підручник. – 2-ге вид., виправлене / А.Є. Конверський. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. – 391 с.
14. John Ingledew. How to Have Great Ideas: A Guide to Creative Thinking. Laurence King Publishing Ltd. 2016. 184 p.

Додаткові:

1. Варій М.Й. Загальна психологія: Навч. посібник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. - Львів: Край, 2005.
2. Особов І. П. Теоретичні аспекти дослідження креативності. URL: <http://bo0k.net/index.php?p=achapter&bid=8522&chapter=1>.
3. Савчин, М. В. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ М. В. Савчин.- К.: Академвидав, 2011.- 464 с.
4. Сорина Г. В. Критическое мышление: История и современный статус // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2003. – № 6. – С. 97-110.
5. Терно С. О. Критичне мислення: динаміка та сфера застосування // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. -

2016. - Вип. 46. - С. 310-315. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npifznu_2016_46_58.

6. Том Келлі, Девід Келлі. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал / переклад О. Любарська. Вид-во: Основи. 2017. 304 с.

7. Фрейре П. Формування критичної свідомості / Фрейре П. ; [з англ. пер. О. Дем'янчук]. — К. : Юніверс, 2003. — 176 с.

8. Халперн Д. Психологія критического мышления / Д. Халперн. — СПб.: Питер, 2000.— 512 с.

9. Хоменко І. В. Логіка: підруч. для студентів ВНЗ. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 335 с.

10. Штернберг Р. Дж. Интеллект, приносящий успех / Штернберг Р. Дж. ; [пер. с англ.]. — Минск : Попурри, 2000. — 368 с.

11. Dave Trott. One Plus One Equals Three: A Masterclass in Creative Thinking. Macmillan Ltd. 2016. 256 p.

12. Robert DiYanni. Critical and Creative Thinking: A Brief Guide for Teachers. Wiley-Blackwell. 2015. 264 p.

13. Stephen R. Covey. The 7 Habits of Highly Effective People. Mango Media. 2015. 432 p.

14. Stephen R. Covey. The 8th Habit: From Effectiveness to Greatness. Simon & Schuster. 2019. 352 p.

Інформаційні ресурси:

1. <https://bookinstejn.ua/ua/mislennya-shvidke-y-povilne-daniel-kahneman>.
2. https://bookap.info/book/derner_logika_neudachi_1997/load/djvu.shtm.
3. https://royallib.com/book/halpern_dayana/psihologiya_kriticheskogo_mishleniya.html.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни

№ тижня	Тема	Заняття	Результат навчання	Контрольний захід
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №1. ПСИХОЛОГІЧНІ І СОЦІАЛЬНІ ОСНОВИ КРИТИЧНОГО ТА КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ.				
3	Т №1. Психологічні засади формування критичного мислення та креативних здібностей.	Л №1. Психологічні засади формування критичного мислення та креативних здібностей.	РН №№ 1-2	МК №1
4		ПЗ №1. Сутність критичного мислення. Сутність та формування креативних здібностей.	РН №№ 1-2	МК №1, захист ПЗ №1
3	Т №2. Мова, мислення, креативність.	Л №2. Мова, мислення, креативність.	РН № 2	МК №1
4		ПЗ №2. Мова, мислення, креативність.	РН № 2	МК №1, захист ПЗ №2
5	Т №3. Моделі, методи, технічні прийоми критичного мислення.	Л №3. Моделі, методи, технічні прийоми критичного мислення.	РН № 2	МК №1
6		ПЗ №3. Алгоритм критичного мислення.	РН № 2	МК №1, захист ПЗ №3

7	Т №4. Принципи креативності та критичне навчання.	Л №4. Принципи креативності та критичне навчання.	РН № 2	МК №1
8	Презентація та захист індивідуального завдання Модульний контроль №1			
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2. ТИПИ, ТЕХНІКИ І ПРИЙОМИ КРИТИЧНОГО ТА КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ				
9	Т №5. Креативні лідери. Стратегії саморозвитку.	Л №5. Креативні лідери. Стратегії саморозвитку.	РН № 3	МК №2
10	Т №6. «Практичний інтелект» у соціальній взаємодії.	Л №6. «Практичний інтелект» у соціальній взаємодії.	РН № 3	МК №2
11	Т №7. Типи креативного мислення.	Л №7. Типи креативного мислення	РН № 3	МК №2
12		ПЗ №4. Ефективне лідерство.	РН № 3	МК №2, захист ПЗ №4
13		ПЗ №5. Методи виявлення проблем та техніка постановки задач.	РН № 3	МК №2, захист ПЗ №5
14	Т №8. Техніки креативного мислення.	Л №8. Техніки креативного мислення.	РН № 4	МК №2
15		ПЗ №6. Формування креативного середовища. Мотивування творчості.	РН № 4	МК №2, захист ПЗ №6
16	Презентація та захист індивідуального завдання Модульний контроль №2			

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Основними видами самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Критичне та креативне мислення» є: самостійне опрацювання лекційного матеріалу, самостійне вивчення окремих тем дисципліни, пошук та огляд літератури та електронних джерел, читання та вивчення навчальних посібників, підготовка до практичних занять, підсумкових контролів.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу

Згідно графіку навчального процесу, за розкладом занять, який розміщено на офіційному сайті МНТУ.

Правила відвідування занять

Здобувачі вищої освіти мають відвідувати аудиторні заняття згідно з розкладом, без запізнь. Освітня діяльність та відвідування здобувачами вищої освіти занять регламентується «Правилами внутрішнього розпорядку для студентів МНТУ».

Пропущені заняття відпрацьовуються в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни.

Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Проте, здобувачам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них

викладається теоретичний матеріал та демонструються різноманітні методи розв'язування прикладних задач, розвиваються навички та вміння в області забезпечення безпеки інформаційних систем.

Правила поведінки на заняттях

Норми етичної поведінки учасників академічної спільноти визначені у Кодексі академічної етики ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Правила захисту практичних робіт

Звіти з практичних робіт, оформлені у відповідності до вимог методичних рекомендацій, повинні бути захищені не пізніше наступного практичного заняття. Звіт з останнього практичного заняття повинен бути захищений до дня захисту індивідуального завдання.

Захист звітів з практичних робіт може проводитись: безпосередньо під час поточного практичного заняття, на наступному практичному занятті, у час, що відведений для консультацій.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Після отримання коментарів від викладача з аргументацією щодо оцінки, здобувач вищої освіти має право в індивідуальному порядку задати всі питання, які його/її цікавлять стосовно результатів контрольних заходів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти категорично не погоджується з оцінкою, він/вона мають також навести аргументи щодо своєї позиції.

Порядок подання апеляційних скарг на результати підсумкового контролю визначено у Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Бал	Критерій	Бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських або інших заходах (конкурсах) за тематикою навчальної дисципліни	3 бали	Порушення термінів виконання та захисту звітів з практичних робіт (за кожну роботу)	-2 бали
Опитування на лекційному занятті (опитування на одному занятті)	2 бали	Порушення термінів виконання, індивідуальних робіт	-4 бали
Вдосконалення навчально-матеріальної бази кафедри	≤ 5 балів		
Участь у роботі наукового гуртка кафедри за тематикою навчальної дисципліни	5 балів	Злісне невиконання мір техніки безпеки при проведенні навчальних занять (за кожний випадок)	-5 балів

Політика дедлайнів та перескладань

Усі завдання виконуються у зазначені дати та час. Здобувачі несуть відповідальність за управління своїм часом, щоб завдання могли бути подані до встановленого терміну.

Політика перескладань визначена у Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Загальна оцінка після перескладання (ліквідації академічної заборгованості) знижується на 10%.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності та недопущення плагіату під час виконання завдань.

Дотримання умов «Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ЗВО «МНТУ» та Кодексу академічної етики.

Списування під час виконання контрольних робіт та модульних тестів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Плагіат у творчих роботах та презентаціях – заборонений.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до:

- Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»;
- умов і критеріїв, визначених у цьому силабусі.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання упродовж кожного змістовного модуля здійснюється за 100 бальною системою (до 40 балів за поточний контроль, до 60 балів за модульний контроль).
Практичні заняття	Максимальна кількість балів за кожне практичне заняття – 7 балів. 0 балів – не виконання відповідного завдання без поважних причин. 1 бал – виконання відповідних завдань без оформлення звіту з кількома помилками. 2 бали - виконання відповідних завдань без оформлення звіту з незначною кількістю помилок. 3 бали - виконання завдання та оформлення звіту з кількома негрубими помилками. 4 бали - виконання завдання та оформлення звіту з незначною кількістю помилок. 5 балів - виконання завдання, оформлення та захист звіту з незначною кількістю грубих помилок. 6 балів - виконання завдання, оформлення та захист звіту з кількома негрубими помилками. 7 балів – виконання завдання, оформлення та захист звіту з незначною кількістю помилок. При здійсненні оцінювання враховуються наявні штрафні бали для даного заняття.
Умови допуску до підсумкового (модульного) контролю	Виконання всіх практичних завдань за відповідним змістовним модулем. Виконання індивідуального завдання відповідного змістовного модулю. Наявність не менше 20 балів за поточну успішність.

Середньозважений бал за навчальну дисципліну визначається як середній арифметичний бал всіх результатів модульних контролів.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами контролю – здійснюється за національною системою та ECTS.

Шкала оцінювання успішності студентів

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E	незадовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
34-0	F	незадовільно	

9. Додаткова інформація з дисципліни (за потреби)

Силабус навчальної дисципліни: складено доцентом кафедри філософії та суспільно-гуманітарних наук, кандидатом психологічних наук

Таміла ЗОЗУЛЬ

«Погоджено»

Завідувач кафедри філософії
та суспільно-гуманітарних наук

Людмила ЗАЛІТОК